

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dimecres 4 de Agost de 1897

Núm. 3.332

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, an mes. Ptas. 3.50
En provincies trimesstre. 10.50
Extranjer y Ultramar. 12.50
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Jauguera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia

ÚNICA FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Malalts dels ulls

Lo DOCTOR BIADA, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona reb en consulta en Reus, fonda de Londres, tots los *diumenjes* y *dilluns*.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo Teatre espanyol

Ens creyem sols á Espanya á anatematisar com se mereix lo teatre espanyol de nostres dias, sostingut per una dotzena d' escriptors imbécils ó dolents y per un públich estúpid, ignorant del art y la bellesa que s' deix arrastrar al abisme de la immoralitat y de la rutina, que acabaran per fer degenerar la rassa fins al nivell dels pobles més salvatjes del continent africá. Aixó, creyem, mes en un dels darrers números de *El Fuerista*, periódich que veu la llum á Sant Sebastiá, hi hem trobat lo següent consolador article, que plens de satisfacció traduhim:

«Fa pochos dias, lo diari lliberal conservador de la localitat, convidava á sos lectors á la representació en lo Teatro Principal, de las darrereras produccions del art dramátich d' enllá del Ebre, dihent que era precis fer acopi de las ideas y pensaments d' aqueixas obras, pera rumiarlas durant l' hivern.

»A fi de que s' conegui millor lo propósit d' aquell diari, reproduhirém lo repertori de la companyia que va á actuar en lo teatre municipal. Es d' aquells que ho diuhen tot. La deseprensió dels anomenats autors dramátichs es tal y tan gran, que ja no s' contentan ab menos que en dar á sas obras títols que serveixin de reclam á las personas de gust estragat.

»Végis la classe:

»La Verbena de la Paloma.—El Duo de la Africana.—El Postillón de la Rioja.—El Rey que rabió.—Las Campanadas.—Los alojados.—Las hijas del Zebedeo.—¡Viva mi niña!.—Campanero y sacristán.—Los dineros del sacristán.—La marcha de Cádiz.—Caramelo.—Carmela.—El baile de Luis Alonso.—La madre del cordero.—El Monaguillo.—Miss Helyett.—Las Bravias.—El Gran Wisir.—La boda de Luis Alonsor.—Los Golfos.—De P. P. y W.—La tontá de capirote.—Maniobras militares.—Tiple ligera.—La moza de rompe y rasga.—Charivari.—La madre abadesa.—¡Y de la Niña, qué?—Cuadros disolventes.—Los cocineros.—El padrino del nene.—El gaitero.

»No es veritat que 'l precedent repertori honra al teatre espanyol y es digne de que 'l recomani un periódich vascongat?

»S' ha derogat la prévia censura en nom d' una llibertat atentatoria de la moral cristiana, més al propi temps s' han conculcat los drets d' un poble, quinas saues costums se volen corrompre més y més ab l' alé pestilent de civilisació exótica, d' altrás costums y d' altrás prácticas sociais que están ab pugna ab lo modo de ser del poble vascongat, ab son caràcter propi y tradicional.

»Es més; repertori com los que s' anuncian deurían desterrarse fins en nom del decoro públich, porque 'ls mateixos títols de las obras que 'ls constitueixen han de pregonarse en inmensos cartells plantats en los carrers més concorreguts y passejats en ambulant exhi-

bició per la ciutat, desdiihen de la cultura de la mateixa y donen als ulls de qui no las coneix, una trista idea de sas aficions y de sos gustos.

»Per nostra part, esperém que 'l poble de San Sebastián demostrí una vegada més lo seu senderi y la seva cordura, abstenintse d' anar á un teatre que tals representacions anuncia.»

Bé, molt bé pel periódich vascongat. Encare que escrit en castellá, que es allí també una llengua forastera y ab pugna ab sa naturalesa, l' article demostra que no tothom ha perdut allí 'l coneixement, per no dir la vergonya.

Lo mateix hem dit y dirém nosaltres cent vegadas de Catalunya. Aquest *genero chico* ens deshonra als ulls dels pobles civilisats, y desespera veure com s' hi aboca una gran part del poble catalá, mentres que nostre verdader teatre encara no ha pogut sortir del ou per falta de calor.

Es bonich trobarse pel carrer ab un jove alt y gros, que sembla que hauría de tenir coneixement, tot cantant:

Con una falda de percal planchda...

ó bé fent lo beneyt ab alló altre:

*yo soy el pavo,
y tu la para.*

Ja 'n tocará las consecuencias aqueixa joventut estúpida y sense ideals d' aqueixas pallassadas. Mentres lo poble s' divertiría estúpidament al teatre aplaudint cançons insustanciales y pornográficas, atalayant ab ulls encesos las pantorrillas de donas perdudas y sense decencia, los governs de la centralisació aniran arrencant la joventut de nostras llars, ens robaran l' últim centímetre, ho empenyarán tot, vendrán los bens públichs, matarán totas las industrias, y farán d' Espanya lo poble més miserable del mon. Llavors, los pochos joves que quedin, poden anar cantant

Con una falda de percal planchda...

Y may ho podrán dir com allavoras, porque á fé de Deu que 'ns haurán ben planzat.

Joventut catalana, desperta d' una vegada y rebutja aqueixas costums forasteras que 't desfigurán y 't deshonran; torna á las sóbrias costums de la nostra terra, á las societats dignas y nobles y á las alegrías sanas y francas, ja que sols aixís podrás dirte digne d' ostentar lo nom de catalana que portas per ton dret y per ta sanch.

JOSEPH ALADERN.

De poch en poch

Tanta es la forsa de las ideas catalanistas que de mica en mica s' van tombant fins aquells que s' han passat la flor de la vida en combátrelas. La autonomia que venim predicant, no desde que esolatá la guerra cubana, sino de molt temps avans, la aceptan avuy fins los republicans centralistas, aquestos infelissos que, no havent sabut treure partit del temps en que governaren, s' han hagut de passar anys y més anys en un dejuni que 'ls ha arribat á treure 'ls ossos á flor de pell y que 'ls ha fet barallar ellis ab ellis cent vegadas, porque las rahons, ja se sab, fugen de las casas ricas y 'ls ficen en las que no tenen cap pa á la post de sobre la escala. La aceptan los fasionistas, no per gust y per tothom, sino per Cuba. Y ara la vol en Silvela—ho diga ó ne ho diga clar—perque res més que autonomia es predicar que 'l regionalisme s' deu dir nacionalisme y que sols en la vida robusta de las regions se

deu buscar la salvació d' Espanya. La vida d' aquestas no dependeix de la llengua sola, ni de sas lleys civils, ni de lo demás que ensalsá en lo discurs dels Jochs Florals de Valencia. Dependeix d' una pila d' altrás cosas més que potser nos vagi detallant en Silvela á mida que s' convenci de que en una nació podrida no s' hi poden aixecar institucions ni res sério. La política espanyola, si no s' destrueix tot de primer, no s' mourá de la vida miserable que fa passar á la nació, entregada á duas, á tres, á quatre collas de perdís que no tenen altra aspiració que viure sense treballar los uns y á refer fortunes perdudas dels que, havent reneгат de las virtuts y del ordre dels avis, s' han entregat á costums y á vicis que no tots los patrimonis poden resistir. No s' regenerará la Espanya cambiant d' homes, ni deixant la monarquia constitucional per la república ó la monarquia absoluta. Lo mal es fondo; los vicis son grans; l' ejército y la marina un pou sense sola; l' origen dels poders viciat tot. Desde 'ls que empanyan la vara d' alcalde de barri als que duhen la medalla de diputat provincial penjada al coll, ixen d' eleccions en que no més vota gent mercenaris ó piochos de la pitjor mena. Los homes de sentiments delicats no venen actas agafadas d' aquesta manera y la administració comunal, la provincial y la de la nació—perque 'ls diputats també 'ls enmothian los mateixos electors—van cada dia de mal en pitjor visquent d' enmanllevar diners de gent que no 'ls deixaría sense un interés usurari, que será la ruina d' ella després d' haver llensat á tots los ajuntaments, á las diputacions y al Estat en la més gran miseria.

De gent de be 'n queda encara molta. Hont no 'n queda gayre es en los partits porque l' home públich que accepta una acta il·legítima demà, accepta un regalet y demà passat no passa per menos d' un present d' aquells que s' hi coneixen. Si de la dona que rellisca avuy saben que demà te de caure, com no tenen de caure aqueixos polítichs que relliscan cent cops cada mes?

La nació avuy no es res. Han trinxat á copia de lleys mal copiadas de Frensa totas las forsas que tenia. Avuy forman la nació una munió de diaris que la gent llegeix per entretenirse porque ha passat la moda de tenir cotorras ó gossels ab llas vermell, pero en los que no creu ningú. Pagan un tant cada mes com qui paga una negrita que 'l venti. Los diaris, los ajuntaments que de veritat tampoch representan á ningú y las diputacions emotlladas á casa en Planas ó á can Pantorrillas, forman la democracia d' aquest poder quins diputats y senadors han eixit també com los conills de la capsya y quins ministres que, posats en una aula, tindrian de posarse agenollats porque molts no saben las elementals reglas d' aritmética. Aquesta es la nació que surt al carrer. Bero sense aquesta, que 'ls carlins, los socialistas llensaran demà ab un cop d' escombra per l' estil del que en Serrano dodá á Alcolea, n' hi ha una altra en la que en Silvela hi te fits los ulls y que si se la vol fer seva ha de llensar molt lastre del que porta. La porta del regionalisme—del nacionalisme—com diu ell copianho dels catalanistas porque sabi com es també te de copiar moltes cosas, es alta y ample. Hi pot entrar qui vulgui pero deixant de banda aquesta vella nació pera reconstituirne una de nova, en que 'ls poders ixin d' allí hont tenen de sortir, de la voluntat, no del individu, que ja no sab hont va ni hont toca, sino dels elements de vida que no han pogut destruir tots los anys de persecució. Los antichs estats, que donarían aviat compte de la lladre-gada que 'ls rucla y 'ls deshonra, foran base ferma

pera constituir un gran poder al sud-oest d' Europa com formen un gran imperi 'ls que viuen confederats en lo cor d' Europa ab sas lleys especials, ab sos poders especials, ab sos exèrcits especials, ab sa llengua y sas costums y civilisació seva y ben seva, y com hi viu sota mateix Hungría ab Austria y demunt, allà a las regions geladas la Suecia ab la Noruega.

Espanya 'ls ha tingut aquests estats, que no han mort perque un home haja donat sa mà a una dona, ni han desaparegut perque a un ximple li hagi passat pel cap escuarterarlos en provincies ó privarlos de sos furs. Han viscut y viurán, com viuen encara ab tot y pertanyer de tant temps a nacions diferents los vascongats de Fransa y d' Espanya, los catalans d' allí y d' aquí.

Los catalanistas reixindiquém per nosaltres una vida que 'ns manca pera progressar y pera readquirir la dignitat perduda. Y ho volém per totes las regions que no fassin com los borts que no saben ahont tenen sos pares. Ho prediquém sense passions, sense amensar ab guerras, sense defalliments, y ab goig de mica en mica s' accepta nostre programa. Lo que no 's fa es acceptarlo de convenciment y disposició de practicarlo d' una manera honrada.

Los federalistas pensan com nosaltres en lo essencial, essent una llàstima verdadera que vulguin solucionar per endavant lo problema polítich y social quan no es encara la hora, perque ni aquí ha pensat ningú seriament en las classes pobres ni en política coneixém altres monárquichs y altres republicans que 'ls que 'ns fican la llibertat y l' ordre pels ulls y a cops de forqueta.

Poch sab lo bé que podria fer en Silvela si llensés per sempre més sas preocupacions al riu.

Tot ha canviat de soca a arrel: no s' en pot aprofitar ni la més petita engruna: ni dels homes ni dels poders que s' han anat creant en aquests tristos anys de desventuras per Espanya. S' ha de fer foch nou com l' hem fet los catalanistas, que som malehits per tots los polítichs y que ho serém cada dia més.

La pena nostra seria que 'ns afalaguessen y que trobessen qui 's deixés tentar.

D' Excursió

CARTA INTIMA

Be procurarás escriure—me digueren al dia de la marxa—y he saben prou—jo vos podia contestar—que si en los meus viatges ó en mas excursions no m' he emportat sempre a Lo SOMATENT, es perque he deixat mon cor en vosaltres y en éll, en aqueixa ma ciutat nativa.

Pero aquesta vegada soch a montanya, allunyat de tot bullici y gatzara, y per tant, lo comunicarvos impressions se 'm fa un xich difícil.

Jo vos puch dir que en 24 horas he anat de la terra al cel. Sortí en cotxe a primera posta, era de nit, y podia representar las tenebras en que 's troba envolta l' anima quan emprén lo camí de las elevadas regions: mes se feu de dia, me recorda que pujavam y pujavam fins arribar a la segona etapa, la Ermita del Remy, d' Alcover, que també ho va esser per nosaltres, puig que anavam cansats y mes ó menos multats, motivat per una *boyra tova* que jeya per la montanya.

Després d' un lleuger esmorsar y d' un descans prolongat varem tornar a emprendre 'l camí, que la veritat no era de flors, y com que ja vos he dit que al cel nos acostavam, lo Sol ens mirava de tan prop y tan amorosit que de bó penetrava per complet per tot nostre esser.

Arribarem per fi, després de tanta pena y recansa, a la terra de promisió, que verdaderament ho fou, ja que s' ens cumpliren las promesas que per endavant se 'ns feren.

¡D' aygua si n' hi ha! ne salta un raig dins lo cercat de la mateixa casa, que no hi compón res lo de la *Font vella* d' aqueixa ciutat en son bons temps, ament d' altres manantials que fan coro a aquest; aygua fresca y cristalina y que com de montanya retorna verdaderament a la vida.

L' ayre fresch y enbaumat de vida vegetativa que ab verdadera ufanor arrea creix, pot en veritat suprimir la meytat dels aliments, puig que lo pulmó, y no l' estomach, es lo generatiu de la vida.

Y ara jo vos pregunto: ¿per un que surt de Rens y 's troba avuy gaudint de frescor y bona aygua, en terrenos alts, molt alts, no pot dir en grossa veritat de fondo, que ha passat de la terra al cel?

Si a aixó hi afeigiu un casal grandió encor que vell, ahont algunas hermosas fillas de Eva amenisan la hospitalitat, de segur, ja no vos ho volia escriure,

sentireu aquell sentiment anomenat enveja, y com a fins perdiguers seguiriau ab damera lo meu flayre, si Lo SOMATENT ab la seva campana y sa corda no vos retingués en aqueixa ciutat, per disfrutar de las delicias que aquí la Natura ens brinda.

Com se passa la vida també vos ho podria escriure, pero no avuy, puig en aquest moment m' espera una font qual aygua porta en sa composició part de ferro, y junt ab la coneguda del *Mas del Gat* son las millors de totes las de aquesta gran comarca.

Unicament com a nota de acabament vos diré que en la primera excursió que verificarem, se'ns aixecaren dels peus varias perdus y un que altre cunill, y que visitarem lo célebre *dolmen* que en la grandiosa finca ahont estiuhejem, radica.

Aquella gegantina mola de pedra, que robusta a la vegada que gentil y magestuosa s' eleva, ¡si 'n fa d' efecte en mitj d' aquella naturalesa blava!

A sa vista vaig sentir que una ona retrospectiva m' arrastrava als camps de que en sa poética prosa nos parla 'l vis-comte de Chateaubrian, pintant a la hermosa y selvática *Velleda la Druidesa*, qui ab la fals d' or se degolla ja que com a dona se veu menyspreuada.

Llàstima que no sigui mes conegut lo monument a que faig referencia, puig lo crech digne de figurar al costat de tants y tants que 'ls poetas y literats ens descriuen y 'ls excursionistas aficionats a las cosas de la nostra terra cercan en valls, montanyas y planurias.

FRANCESC COLOM ESCODA.

Mas d' en Gomis primer Agost 97.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del día 2 d' Agost de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE anerode	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	755	69	0.0	6.6	Ras	
3 t.	755	67			Nuvól	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		direccio	classe
9 m.	Sol. . . 45	19	36	S.	Cumul.	0 1/2
3 t.	Sombra 34		55	S.		0 3/4

No resultá cert lo rumor que avans d' ahir corria per la ciutat, y del qual nosaltres en ferem eco, de que l' augment del caudal de las fonts públicas obehia a haverse utilitat ja l' aigua oferta per la casa Vilella y C.^a. Dit sument fou degut a haver funcionat d' una manera extraordinaria las bombas de la Casa de Caritat que tanta ajuda venen prestant al vehinat.

Cridém la atenció de que correspongui sobre l' abús que 's ve cometent de deixar en los carrers més céntrichs munts de runa durant las nits.

Per mes que aixó en algún cas es disculpable, no pot ni deu tolerarse, puig aixís ho prevenhen las Ordenansas Municipals, sense que 's prenguin las precaucions ordenadas ni obtenir lo degut permís; permís que tampoch deu otorgarse quant se tracta de carrers céntrichs y de molta circulació.

Veurem si s' hi posa esmena.

Han comensat ja 'ls treballs d' obertura d' acequia pera la colocació de la canyeria que te de empalmar ab la general las ayguas cedidas a la població per la casa J. Vilella y C.^a

Aquests treballs s' están portant ab gran activitat, creyente que aquesta mateixa setmana podrá quedar colocada la canyeria y alimentar ab aquell aygua la major part de fonts públicas de la part baixa de la població, destinantse la que raji de las minas del Municipi al abast de las de la part alta, ab lo que 's lograrà que 'l vehinat en general no 's trobi ab los inconvenients d' are pera provehirse de tan necessari element.

Seria convenient en aquesta época de calors y com se venia fent d' una porció d' anys a aquesta part, que no 's permetés depositar las ayguas brutas a la bassa del Molinet y que 's procedís a la llimpia de la mateixa, ja que 'l fanch allí depositat despedeix molt mal olor y es un foco de miasmes que pot donar lloch al desarrollo d' alguna enfermetat epidémica.

No duptém que 'l Sr. President de Foment, que tan gelós y actiu se mostra en tot lo que a éll te incumbencia, donará las ordres oportunas y disposará

lo necessari pera que quant avans millor desapareixi aquell foc de infecció, ab lo que logrará l' agraument d' aquell vehinat y l' allunyament d' un verdader perill pera la salut pública.

En l' últim número del simpáich periódich fuerista de Bilbao, *Euskalduna*, hi trobém la ressenya de la manifestació que han fet a Guernica 'ls amants més entusiastes de las llibertats vascas. Los manifestants, que sortiren de Bilbao en llarguíssim tren especial, feren celebrar una missa a Guernica demanant a Deu per los furs que aquell poble anyora. Pujá a la trona un il·lustrat sacerdot fill del país, y—diu lo periódich—que «ab una claretat admirable, una energia molt poch comuna y ab una euskara elegant y castissa en tot lo sermó, se dolgué molt y molt de la pèrdua de nostras antigas lleys y exhortá als que l' escoltaván ab religiós silenci y profunda admiració a que persistissin en la obra de la reivindicació toral.» Al acabar la missa, després d' haverse tocat a l' orga'l «Guernikako Arbola» 'ls expedicionaris se dirigiren a la «Casa de Juntas» acompanyats de tota la població de Guernica, descubrintse tots respectuosament y en mitj del major entusiasme davant l' Arbre que simbolisa las immortals grandesas d' aquella rassa.

Lo *Euskalduna* descriu aquell acte, dihent després que s' hi va anar a protestar contra una munió sens fi d' injustas lleys, resultant la protesta imponent y grandiosa. L' acte acabá ab aplaudiments al «Guernikako» que aixordavan y semblavan interminables.

N' Artur Campion, defensor eminent de las llibertats patrias, que no va poguer assistir a aquell grandió acte, enviá al seu organizador una sentida carta que a continuació reproduhim:

«Muy Sr. mio y de mi consideración más distinguida: Una reciente desgracia de familia me impide asistir a la manifestación protesta contra la infama ley de 21 de Julio, en la que hubiese tomado parte otros años si, como este, hubiera sido invitado.

Pero mi corazón estará con ustedes como están los buenos hijos junto a su madre, cuando se trata de reivindicar su hacienda y su honra.

Si España es el *Estado*, la Euskalerría es la *Patria*, y no hay derechos ni deberes que al primero toquen, que puedan contraponerse a los que miran a la segunda.

El Estado fué un....; persigámosle sin tregua, ni descanso, ni desfallecimiento, hasta que restituya.

A la vez que mi protesta levantaré al Cielo mi espíritu para dirigirle una plegaria: que rompa cuanto antes el vil grillete de oro que sujeta los brazos de la noble Bizkaya.

Arrojad de vuestro seno ese nuevo judaismo que se ha enseñoreado de la tierra cuyo dosel era la rumorosa copa de un roble. Antes que la degradación en la riqueza preferibles son, mil y mil veces, las espinas y los clavos del martirio. Los pueblos que a la fuerza sucumben, hoy ó mañana toman su desquite; los pueblos envilecidos, mueren.

¡Oh Tú, Dios, que arrojaste a los mercaderes del templo, ten compasión de Bizkaya!

De V. afmo. amigo y S. S. q. b. s. m., Arturo Campión.—Pamplona 22 de Julio de 1897.»

L' únich de sentir es que aquesta carta no hagués sigut escrita en la llengua de Basconia.

La popular revista catalana *L' Atlantida* que tan escullidíssims treballs en tots los números publica ha fet grans milloras consistentes en augmentarla de mida pera donarli mes caracter de ilustració, aixís com també desde aquest número publica 48 planas de folletí repartidas entre las obras següents:

«Lo poema del Rose» del eminent poeta en Frederich Mistral traduhit pel malaguanyat escriptor en Joseph Selser y Miquel; «Flors del Xúquer» de Badenes Dalmau y «Carlos I» celebradíssima comedia en un acte original del reputat autor dramátich en Manuel Rovira y Serra además publica lo cartell de son primer certámen y una escullida llista de las obras que te en preparació.

Lo ministre d' Hisenda anuncia la venda (ó digas destrucció) d' un milió d' hectáreas de bosch. Una de las senyals del estat de decadencia y barbarisme d' Espanya es la desatentada destrucció de la riquesa florestal, causa immediata de la falta d' ayguas y per consecuencia de la despoblació de moltas comarcas, avans ricas. En los paissos civilisats s' ha comprés la necessitat de repoblar los boscos a tota pressa. A Espanya 'l govern (?) ho entén—com a degenerats moros—d' altra manera. Lo premi de sa estúpida conducta lo reb la terra, que 's destrueix per massa sequedat, ó per inundacions desastrosas. Se veu que 'ls governs

se proposan convertir al territori espanyol en un hermot, en lo que la llagosta y altres plagas acabin d' impossibilitar la vida material, com lo desgavell polítich comensa á fer inaguantable la existencia moral.

Lo Congrès Vitícola de Sant Sadurn de Noya ha repartit un extens cuestionari que comprén los temas següents:

Faltas de adaptació de la vinya americana als diferents terrenos y manera de corretjirlas.

Afinitat de las varietats de «vinifera», ab preferencia las indígenas ab los diferents porta-empelts americans.

Causas y efectos de que 'ls rahims se blimin y manera de prevenir ó curar aquesta malaltia.

Convé molt que 'ls hisendats y pagesos á qui s' ha dirigit lo cuestionari responguin concretament y ab conciencia, 'ls diferents extrems que conté, puig sols així se logra fer avansar la viticultura que tants enemics te y que tant pot contribuir vensuts ó dominats aquestos, al benestar de nostra terra.

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferents especies, puja la cantitat de pessetas 1105'38.

SECCIO OFICIAL

EL ALBA

En virtut de lo que dispose l'art. 7 dels Reglaments d' aquesta Societat, se convocá als senyors socis á una general ordinaria pera 'l próxim diumenge 8 del corrent á las 3 de la tarde, pera la elecció de la Junta y exámen de comptes.

Rens 30 Juliol 1897.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Pau Borrell.

Registre civil

del dia 2 d' Agost de 1897

Naixements

Cap.

Defuncions

Antonia Sabaté Ferré, 37 anys Seminaris 46.

Matrimonis

Cap.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d'ahir

Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous			
Badellas	1	140'200	28'04
Bens	41	621'	124'20
Cabrins	2	6'400	1'28
Tocinos	8	473'500	104'17

257'69

Desputllas de bestiar de llana y pel

13'

Total adeudo 270'69

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Domingo.

CULTS RELIGIOSOS

Administració del Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al públich en general que s' han posat á la venda las novas estampas litográficas iluminadas de Nostra Senyora de Misericordia y son camarí, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Vinda Puig y Viuda Sanromá. Solas se venen al pren de 2'50 pessetas y ab cristall y merchaurat á 10'50 y 12'50 segons los tamanys.

Sant de demá.—Sant Abelart.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 2

De Hamburgo y escalas vapor «Pizarro», de 772 ts., ab tránzit, consignat als senyors Mac-Andrews y Companyia.

De Bilbao y esc. vapor «Cabo Espartels», de 1249 ts., ab efectes, consignat á D. M. Peres.

De Cullera, llant «Rosita», de 10 ts., ab melons, consignat á D. Joseph María Ricomá.

Despatzadas

Pera Hamburgo y esc. v. «Pizarro», ab efectes.

Pera Marsella y esc. v. «Cabo Espartels», ab efectes.

BARCOS A LA CARGA

Dimecres 4

Pera Génova y Liorna, admetent carga pera Nova York, ab trashedo á Génova, vapor «Sagunto», que despatxa D. Antoni Mas y March.

Dijous 5

Pera Bilbao y esc. vapor «Cabo San Vicente», consignat á D. Marián Peres.

Pera Bilbao y esc. (fent la de Puebla) vapor «Gijón», que despatzan los senyors Fills de Benigne Lopez.

Pera Cette vapor «Amalia», consignataris senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

Divendres

Pera Glasgow v. «Colón», consignataris Srs. Mac-Andrews y C.^a

Pera Bordeaux, Oporto, Helsingfors, Abo, Hangó, Borge, Lovisa, Kotha, Viborg, Fredriksham, Nystad, Raumo, Bjórnehorg, Kristinestadt Vasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uteaborg, San Petersburg y Reval, y pera Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via S. Petersburg, v. «Oberón», que despatzan los Srs. Boada Germans.

Pera Marsella y escalas v. «Cabo S. Martín», consignatari D. Marián Peres.

Pera Valencia y Cullera v. «Cervantes», son agent D. Joseph M.ª Ricomá.

Pera Liverpool v. anglès «Frutera», consignataris Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

Dissapte 7

Pera Liverpool v. «Túria», son agent D. Modest Fenech.

Directament pera Christiania, Christiansand, Dramen, Staranger, Bergen, Christiansud y Trondhsem, sortirà lo 12/14 Agost lo vapor «Salitjelma», que despatzan los senyors Boada Germans.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64'37	Filipinas	
Exterior	80'30	Aduanas	97'25
Amortizable	78'	Cubas 1886	96'25
Fransas		Cubas 1890	79'62
Norts	21'25	Obs. 6 0/0 Fransa	94'62
Colonial		Obs. 3 0/0 »	51'
París	30'80	Londres	32'85

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'46	Fransas	
Exterior	80'42	Cubas vellas	96'87
Colonial		Cubas novas	79'62
Norts	21'20	Aduanas	97'37
Obligacions Fransa	79'87	Obliga. 3 0/0 Fransas	50'86
		Filipinas	

PARIS

Exterior... 61'75 Norts... 32'85

GIROS

París... 30'80 Londres... 32'85

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 d/f.	00'00 diner	8 d/v.	00'00
París	8 d/v.	00'00	Marsella	00'00

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	010	01 6	010
Gas Reusense		850	0
Industrial Harinera		600	0
Banch de Reus		500	0
Manufacturera de Algodon		100	0
C. ^a Reusense de Tranvias, rivilegiadas al 5 per cent.		415	

Bibliografía

Colecció Selecta Catalana

S' ha publicat lo primer volum d' aquesta biblioteca de la terra, titulat «Quadros» y original del festiu y reputat escriptor N.^o Emili Vilanova.

L' exemplar consta de 116 planas y 's vent al pren de dos rals en la administració d' aquest periódich.

Patria y Región

La obra del notable escriptor regionalista gallego en Salvador Golpe, «Patria y Región», se troba de venda en aquesta Administració, al pren de 3 pessetas l' exemplar.

ANUNCIS PARTICULARS

Casa pera vendre

Ho está la del carrer de Sant Francisco Xavier núm. 2, composta de planta baixa, dos pisos y golfa. Pera informes carrer Hostalets núm. 2, pis segon.

TELEGRAMAS

Madrid 3.

A dos cuarts de dotze, cuan se creyan calmats los ánims en la excitió del dia, per la actitut del Ajuntament de la cuxtió del concert de Consums en las zonas, torná á reproduhirse 'l conflicte, excitantse sobremanera l' esperit de las massas populares.

En los Cuatre Camins, un grupo de donas que venía de Tetuán rebé al passar prop del fielat una descarga, de la que resultaren ferits gravement una dona de 50 anys y un noy de 6.

Los empleats digueren que havían fet los disparos en la creencia de que s' intentava passar una gran partida de matute. Lo Jutjat entén en aquest assumpto.

Las 45 donas que foren detingudas durant los successos del dia, han sigut posadas en llibertat.

En todas las zonas l' ordre es ara complet, si bé la guardia civil recorre 'ls carrers y 'ls agents d' ordre públich segueixen acuartelats.

Lo Jutjat instrueix diligencias pera fixar la cuantia dels destrossos causats en los establiments asaltats d'ahir.

L' ordre no s' ha alterat en las otras zonas; pero la guardia civil vigila los llochs que 's creuen de major perill.

Moltas cigarreras s' han negat avuy á entrar en la fábrica, en lo dupte de si 's reproduhirán los successos d'ahir, porque, segons diuen, no volen tancar en la fábrica mentres sas parentas corrin perill.

Una comissió d' industrials no concertats han visitat avuy al president del Ajuntament, á ff de demanar-li que deixi sens efecte lo concert que ha sigut causa del actual conflicte.

Diuen que si no s' accedeix á aquesta petició, están disposats á deixar que 'ls successos se desenrollin com las circunstancias imposin, dimitint lo cárrech que 'ls hi conferiren sos companys, pera evitar responsabilitats.

—Lo «New York Herald» diu que en una interview celebrada per un de sos redactors ab Mr. Morgán, aquest ha dit que Espanya desitja la guerra ab los yankees pera perdre dignament la isla de Cuba.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens de viayers que regirà desde 'l dia 1 de Juliol de 1897.

SORTIDAS DE REUS

MATÍ

Tren núm.	12	á las	4'10
»	14	»	5'28
»	16	»	6'44
»	18	»	7'30
»	20	»	8'15
»	2	»	9'06
»	24	»	10'43

TARDE

Tren núm.	4	á las	12'35
»	28	»	1'55
»	30	»	2'32
»	32	»	3'10
»	34	»	3'48
»	36	»	4'27
»	38	»	5'08
»	40	»	5'43
»	42	»	6'20
»	6	»	6'57

NIT

Tren núm. 44 á las 7'38

SORTIDAS DE SALOU

MATÍ

Tren núm.	1	á las	4'58
»	11	»	6'10
»	13	»	7'32
»	17	»	8'17
»	19	»	10'02
»	21	»	10'46

TARDE

Tren núm.	25	á las	1'57
»	27	»	2'34
»	29	»	3'12
»	31	»	3'50
»	33	»	4'28
»	35	»	5'10
»	37	»	5'45
»	39	»	6'22
»	41	»	7'00

NIT

Tren núm. 43 á las 7'40

» » 45 » 8'17

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Reus 20 de Juny de 1897.

Imp. de G. Ferrande.—Plassa de la Constitució,

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y disabtes, (per Vilanova).
 12'44 t. mercancías, segunda y tercera.
 1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

525 m. (per Vilafranca).
 9'46 m. (per Vilanova).
 15'8 t. per id.
 7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes.)

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'40 t.—7'49 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'40 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9'30 m y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ D. CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 8'30 m.
 De id. directe 10'30 t.
 De id. id. 1'30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2'30 n.
 De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
 Pera id. á las 2'00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
 Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista.

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova,	2 "
«La Dida», per Joseph Feliu y Codina,	2 "
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern,	2 "
«Costums típicas», per id.	2 "
«Alcover», monografia, per id.	4 "
«Poesias», per Manel Marinello,	2 "
«Oda á Barcelona», per Jascinto Verdaguer,	4 "
«Lo Pi de las tres brancas», per id.	2 "
«L' Aglenya», per Ramon Masferrer,	4 "
«Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents,	12 "
«La Fada», per id.	4 "
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2 "
«Anant pel mon», per Santiago Russinyol,	16 "
«Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell,	12 "
«Obres catalanes», per Joseph Ixart,	20 "
«Poesias», de Joan Maragall,	8 "
«Alades», per Emili Guanyabens,	8 "
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias	8 "
«Montalba», per Bosch de la Trinxeria,	12 "
«Quan jó era noy», per A. de Riquer,	20 "

«Música vella», per E. Doria y Bonaplata,	12 "
«Figura y paisatge», per Narcís Oller,	12 "
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Masaveü,	12 "
«Espectres», per Enrich Ihsen,	8 "
«Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.	
«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:	
«Sant Ramón»,	2 rals.
«Plany»,	2 "
«El Maçoudia», per Brunet y Bellet,	4 "

SECCIÓ CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall,	4 rals.
«Patria y Región», per Salvador Goloe,	12 "
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer,	2 "

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Además están á la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjers.

Register civil

1	100	100
2	200	200
3	300	300
4	400	400
5	500	500
6	600	600
7	700	700
8	800	800
9	900	900
10	1000	1000

SECCIÓ BARCELONESA

1	100	100
2	200	200
3	300	300
4	400	400
5	500	500
6	600	600
7	700	700
8	800	800
9	900	900
10	1000	1000

SECCIÓ COMARCAL

1	100	100
2	200	200
3	300	300
4	400	400
5	500	500
6	600	600
7	700	700
8	800	800
9	900	900
10	1000	1000

Table with multiple columns and rows, likely a detailed schedule or index. The text is very faint and difficult to read, but appears to contain numerical data and possibly names or locations.

Table with multiple columns and rows, likely a detailed schedule or index. The text is very faint and difficult to read, but appears to contain numerical data and possibly names or locations.